

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
NACZELNE DOWÓDZTWO W.X.P.
(SZTAB GENERALNY)

8897 J2

Warszawa, dn. 18. IX. 1922 r.

KP

Oddział II Informacyjny

Nr ...../II.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikat
prasowy z Rygi z dn. 15 i 16 września 22 r.

SZEF WYDZIAŁU ORGANIZACYJNEGO

Sokołowski
SOKOŁOWSKI
major

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNE DOWÓDZTWO
L. 8897 J2
Wpłynęło dn. 6. xii 1922 roku
Wyszło dn. _____ 1922 roku
Załączników _____

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Komunikat prasowy

z Rygi

z dnia 15. IX. 22 r.

R
Rewel. Donoszą tu z Moskwy, że areszty w Rosji sow. trwają nadal. Obecnie aresztują anarchistów i nawet członków komunistycznej partji, lojalność których wydaje się podejrzana.

R
Ryga. Donoszą tu przez Helsingfors, że skazani na rozstrzelanie członkowie partji eserów wobec złych warunków, w których ich trzymają, już szósty dzień nie przyjmują pokarmu, ogłosili głodówkę. Donoszą tu z Moskwy, że pomiędzy Łotwą a republiką Dalekiego Wschodu toczą się rokowania o repatriację pozostałych 2000 obywateli łotewskich na Dalekim Wschodzie. Rokowania mają przebieg pomyślny.

Ryga. Donoszą ~~z Moskwy~~ z Moskwy o ogromnym spadku w ostatnich dniach waluty sowieckiej. Funct szterlingów, który jeszcze przed paru dniami kosztował trzydzieści dziewięć milionów sowieckich rubli kosztuje obecnie czterdzieści cztery miliony.

Ryga. "Ita" donosi z Moskwy o aresztowaniu prawie całego składu Gestorgu, członkowie którego oskarżeni są o kłamstwo i o cały szereg innych nadużyć.

Według słów sowieckiej "Prawdy" Joffe na ostatnim posiedzeniu sowiecko-japońskiej konferencji w Czanczumie odczytał deklarację, w której wyraża zdziwienie z powodu zamiaru japońskiego rządu ograniczenia konferencji tylko do spraw dotyczących Dalekiego Wschodu. Takie zamiary odpowiadają oczywiście tylko interesom Japonji. Kontakt ekonomiczny i polityczny pomiędzy Rosją sow. a republiką Dalekiego Wschodu jest tak ścisły, że powyższe kwestje nie mogą być rozstrzegane każda oddzielnie. Następnie w deklaracji podkreśla się, że ewakuacja przez wojska japońskie władcywostoku oraz zwrot majątku Rosji sow. republiki Dalekiego Wschodu nie można uważać za dostateczną gwarancję dobrej woli ze strony Japonji.

Balt
Ryga. Prasa łotewska donosi o wystosowaniu przez Estonję noty do Łotwy. W powyższej notcie Estonja uważa kwestję kolonji Laura jak również wyspy Humo za ostatecznie zdecydowaną. Reforma agrarna przeprowadzana też w kolonji Laura nie jest skierowana specjalnie przeciw łotewskim chłopom i wobec powyższego nie jest usprawiedliwionem stosowanie represji w stosunku do estońskich właścicieli na Łotwie.

Ryga. W interwiewie prasowym wiceminister rolnictwa Landins stwierdził, że od chwili

uchwalenia reformy agrarnej na lotwie stworzył 20171 drobnych gospodarstw rolnych.

W przeciągu bieżącej zimy nadziei mają trwać dalej, przez co stworzy się jeszcze 21.000 gospodarstw.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.

(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Nr. .... /II

Poczta polowa 53 dn. 23. IX. 1921 r.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikat
prasowy z Rygi z dn. 21 i 22 września b.r.

SZEF WYDZIAŁU ORGANIZACYJNEGO

[Signature]
SOKOŁOWSKI

m a j o r

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Komunikat prasowy

z dn. 21. IX. 22 r.

Ryga. Ita komunikuje z Helsingforsu, że pomimo tego, że Finlandja wydała Rosji wszystkie statki rosyjskie, które się znajdowały w portach Finlandji, nie otrzymała dotąd wzamian ani jednego finlandzkiego statku od sowietów. Przebywająca w Petersburgu finlandzka komisja reewakacyjna z kapitanem Jokinem na czele doznaka całego szeregu szykan, zaś sam kapitan Jokinem uległ sześciokrotnej rewizji.

Ryga. Rosyjsko-łotewska komisja do spraw pogranicznych w dniu 13 września zakończyła swoje prace. Granica została ~~zostala~~ ustalona i do dnia 1 października mają być wzdłuż całej granicy zakończone prace przy wbijaniu pogranicznych słupów.

Ryga. Komunikuje tu z Helsingforsu, że pertraktacje pomiędzy różnymi frakcjami przy tworzeniu się nowego gabinetu przeciągają się. Sformowanie burżuazyjnego gabinetu napotyka na pewne trudności wobec stanowiska prawicy, która nie chce iść na żadne kompromisy.

z dn. 22. IX. 22 r.

Helsingfors. Komisja mieszana fińsko-sowiecka w Helsingforsie zajmuje się kwestją autonomji dla Karelji. Dotychczas jeszcze nie osiągnięto formalnej zgody.

Ryga. Dzisiejsza prasa udziela dużo miejsca rzekomym przygotowaniom sowietów do wojskowej demonstracji na rzecz Kemala-Passy. Lewe skrzydło komunistycznej partji ma zamiar przeprowadzić mobilizację na południu Rosji oraz przerzucić duże siły wojskowe na Kaukaz.

Helsingfors. "Helsinki Sanomat" twierdzi, że państwa bałtyckie powinny mieć stałego delegata przy komisjach Ligi Narodów celem którego byłaby obrona spraw bałtyckich republik, szczególnie, gdy się to tyczy stosunku do sowieckiej Rosji.

Ryga. Ita donosi z Moskwy, że Lenin otrzymał depesze z pozdrowieniami od pierwszego konspiracyjnego zjazdu estońskiego młodzieży komunistycznej.

Dnia 16 września rozpoczął się w Dorpacie proces przeciwko 16 osobom oskarżonym o szpiegostwo na rzecz Rosji. Głównym celem organizacji szpiegowskiej było urządzenie w Estonji komunistycznego przewrotu. Estońska policja wpadła na bardzo ciekawe szczegóły, z których idać, że powyższa organizacja była bardzo rozgałęziona w Estonji.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

NACZELNE DOWÓDZTWO WPK

(SZTAB GENERALNY)

Poczta polowa 53, dn. 19. IX. 192² r.

Oddział II Informacyjny

Nr ..... II.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikat prasowy z Rygi z dn. 17 i 18 września 22 r.

SZEF WYDZIAŁU ORGANIZACYJNEGO

SOKOŁOWSKI

m a j o r

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

264

Komunikat prasowy

z dn. 17. IX. 22 r.

Ryga. Wyjechali z Rygi dla wzięcia udziału w estońskim święcie parlamentu obaj wiceprezydenci tutejszej konstytuandy panowie Pietrewic i Kambala. Dnia 7 września wyszedł pierwszy numer pisma polskiego na Łotwie "Głos Polski".
Ryga. 14. IX. Przybył tu po raz pierwszy sypialny wagon bezpośredniej komunikacji Rewel-Ryga-Dynaburg-Kałkuny.

"Ita" donosi z Moskwy, że rząd sowiecki wręczył Anglii notę z protestem przeciwko ingerencji Ententy w sprawy tureckie. Taka ingerencja szkodzi interesom Rosji, Ukrainy, Grecji, Turcji. O Dardanelach powinny decydować tylko państwa Czarnomorskie

Rewel. Dnia 12 września odbyło się solenne poświęcenie parlamentu estońskiego, budowa którego była rozpoczęta w 1917 r. Po solennem nabożeństwie przemawiali: prezydent estońskiego parlamentu Kukr, następnie prezes finlandzkiego parlamentu Kaljo, następnie wiceprezydent łotewskiego parlamentu Pietrewic, delegaci rosyjscy i polski i Litwy przedstawiciele ciała dyplomatycznego, oraz cały szereg działaczy i przedstawiciele rządu estońskiego. Rząd łotewski przeznaczył 12 milionów rubli na kupno własnego gmachu dla poselstwa łotewskiego w Warszawie.

z dn. 18. IX

Ryga. Dnia 16 ~~lutyma~~ wieczorem powrócił tu z Letgalji minister prezydent Mejerowicz. Ita donosi z Moskwy, że Stany Zjednoczone Ameryki Północnej powtórnie zwróciły się z zapytaniem do Rosji sow. na jakich zasadach mogłyby się odbywać pertraktacje rosyjsko-amerykańskie. Sowiety odpowiedziały, że są w każdej chwili gotowe przystąpić do takowych. Jednak nie mogą się zgodzić na wysłanie do Rosji komisji ankietowej, ponieważ i to sprzeciwia się zasadom równości pomiędzy oba państwa. Spodziewany jest przyjazd do Rygi francuskich statków wojzkowych: ~~Loiseau, L'ancore~~ L'oiseau, L'ancore i La marne. Ryska policja polityczna wykryła i zlikwidowała mitawską organizację komunistyczną. Naogół aresztowano 34 osoby należące do robotniczych związków zawodowych i prowadzące wśród nich pracę agitacyjną. W czasie aresztowania wykryto duże zapasy literatury komunistycznej. W ostatnim spisie osób podlegających wymianie, którzy przedstawili Rosji sowieckiej Łotwie znajdują się nazwiska: członka konstytuandy łotewskiej Dermana, oraz radnego miasta Paegla. Derman w swoim czasie został aresztowany przez władze łotewskie za rozpowszechnianie ~~literatury~~ 500-rublowej.